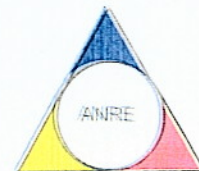

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

DECIZIA nr. 2.296/11.11.2015

**privind aprobarea Raportului Societății Naționale de Transport Gaze Naturale „Transgaz”
S.A. Mediaș privind punerea în aplicare a măsurilor provizorii, conform prevederilor
Regulamentului (UE) nr. 312/2014 al Comisiei din 26 martie 2014 de stabilire a unui cod de
rețea privind echilibrarea rețelelor de transport de gaz**

Având în vedere:

- prevederile art. 45 alin. (1) și (3) și ale art. 46-50 din Regulamentul (UE) nr. 312/2014 al Comisiei din 26 martie 2014 de stabilire a unui cod de rețea privind echilibrarea rețelelor de transport de gaz,
- prevederile art. 99 lit. d) și l) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Luând în considerare:

- versiunea finală a Raportului Societății Naționale de Transport Gaze Naturale „Transgaz” S.A. Mediaș privind punerea în aplicare a măsurilor provizorii, conform prevederilor Regulamentului (UE) nr. 312/2014 al Comisiei din 26 martie 2014 de stabilire a unui cod de rețea privind echilibrarea rețelelor de transport de gaz (*Raportul*), comunicată Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei prin adresa nr. FAX/DG/DRL.53.910/06.11.2015, înregistrată la ANRE sub nr. 80485/09.11.2015,
- propunerile și observațiile formulate de către operatorii economici din sectorul gazelor naturale, inclusiv argumentația aferentă acestora, în cadrul rundelor de consultare publică privind versiunile intermediare ale Raportului desfășurate în perioadele 10 – 14 octombrie 2014, 1 – 13 iulie 2015, 31 iulie – 17 august 2015 și 2 – 12 octombrie 2015,
- răspunsurile formulate, în urma derulării procedurii de consultare prevăzută la art. 46 alin. (5), coroborat cu prevederile art. 27 alin. (2), din Regulamentul (UE) nr. 312/2014 al Comisiei din 26 martie 2014 de stabilire a unui cod de rețea privind

echilibrarea rețelelor de transport de gaz (*Regulamentul*), de către autoritățile de reglementare în domeniul energiei din Bulgaria - Energy and Water Regulatory Commission (EWRC) și din Ungaria - Energy and Public Utility Regulatory Authority (MEKH), referitoare la conținutul versiunii din data de 30 iulie 2015 a Raportului.

- faptul că numărul redus al tranzacțiilor încheiate în cadrul piețelor centralizate din România, precum și tipologia produselor de tranzacționare utilizate în cadrul acestor piețe centralizate, caracterizată de lipsa utilizării produselor zilnice de tranzacționare, fie standard, fie non-standard, au condus, până în prezent, la o dezvoltare insuficientă a pieței angro a gazelor naturale pe termen scurt, motiv pentru care poate fi avută în vedere aplicarea uneia sau a mai multor măsuri provizorii dintre cele prevăzute de Regulament,
- faptul că nivelul de lichiditate al pieței angro de gaze naturale pe termen scurt din România este insuficient, iar piețele centralizate de gaze naturale din România nu oferă condițiile necesare pentru tranzacționarea produselor standardizate pe termen scurt prevăzute de Regulament, respectiv pentru tranzacționarea de produse titlu, produse locaționale, produse temporale și produse locațional-temporale la nivel de zi,
- faptul că Societatea Națională de Transport Gaze Naturale „Transgaz” S.A. Mediaș, în calitatea sa de operator al Sistemului național de transport al gazelor naturale din România, nu dispune, la momentul actual, de o platformă de echilibrare, fiind necesar a fi întreprinse de către acesta măsuri pentru crearea unei platforme de echilibrare, așa cum este prevăzut la art. 47 din Regulament, măsuri a căror aplicare necesită timp,
- măsurile provizorii propuse în Raport, respectiv: a) utilizarea unei alternative la platforma de echilibrare, b) utilizarea unui nivel de toleranță de 5% cu privire la cantitatea de dezechilibru zilnic al utilizatorilor rețelei și c) aplicarea unor tarife provizorii de dezechilibru zilnic, în baza unei metodologii de calcul al tarifelor de dezechilibru zilnic conform căreia prețului aplicabil este derivat din indicatori ai prețului de piață, precum și detalierea, în cadrul Raportului, a modului de aplicare a acestora,
- faptul că, în urma analizei Raportului, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei a constatat că în cadrul acestuia au fost abordate elementele de conținut prevăzute la art. 46 alin. (1) din Regulament, respectiv: descrierea stadiului de dezvoltare și a lichidității pieței angro a gazului pe termen scurt la momentul întocmirii raportului, măsurile provizorii propuse și motivele aplicării acestora.

precum și descrierea acțiunilor care vor fi întreprinse în scopul eliminării măsurilor provizorii, precum și o evaluare a calendarului aferent.

- faptul că, din analiza utilizării unei alternative la platforma de echilibrare, ca măsură provizorie, a rezultat că aceasta poate contribui la creșterea lichidității pe termen scurt a pieței angro a gazelor naturale din România în viitorul apropiat, având în vedere inclusiv opțiunea Societății Naționale de Transport Gaze Naturale „Transgaz” S.A. Mediaș de a tranzacționa gaze de echilibrare, prin acțiuni vânzare/cumpărare, după caz, în principal pe piețele centralizate de gaze naturale care asigură condițiile necesare dezvoltării accelerate a pieței angro pe termen scurt, prin creșterea frecvenței acțiunilor de vânzare/cumpărare a gazelor naturale de echilibrare, chiar dacă volumele astfel tranzacționate nu vor fi unele semnificative,
- faptul că aplicarea efectivă a alternativei la platforma de echilibrare, ca măsură provizorie, respectiv, efectuarea, de către Societatea Națională de Transport Gaze Naturale „Transgaz” S.A. Mediaș, a tranzacțiilor de vânzare/cumpărare de gaze naturale în scopul echilibrării SNT, nu se poate realiza efectiv în lipsa contractelor-tip menționate în Raport, al căror rol este tocmai acela de a compensa inexistența contractelor aferente produselor zilnice și intra-zilnice de tranzacționare specifice piețelor centralizate de gaze naturale din România, ceea ce conduce la necesitatea impunerii unui termen de transmitere a acestora către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei spre avizare,
- faptul că, interconexiunile Sistemului național de transport al gazelor naturale din România cu sistemele de transport al gazelor naturale adiacente nu permit, în toate situațiile, curgerea fizică a gazelor naturale în ambele direcții, iar capacitatea tehnică a punctelor de interconectare bidirecționale este insuficientă pentru întreprinderea, de către utilizatorii rețelei, a acțiunilor de echilibrare a propriilor portofolii, în special în situația în care aceștia ar intenționa să vândă în statele învecinate cantitățile de gaze naturale aferente dezechilibrelor înregistrate, iar informațiile pe care, în prezent, Societatea Națională de Transport Gaze Naturale „Transgaz” S.A. Mediaș le poate pune la dispoziția utilizatorilor rețelei în cursul zilei de livrare vizează doar starea de dezechilibru înregistrată la nivelul SNT, nu și starea de dezechilibru înregistrată la nivelul fiecărui utilizator de rețea, ceea ce impune utilizarea unui nivel de toleranță, în vederea reducerii expunerii financiare a utilizatorilor de rețea la prețul marginal de vânzare sau la prețul marginal de cumpărare, în conformitate cu prevederile art. 50 alin. (3) din Regulament,

- faptul că analiza modului de calcul al cantității de dezechilibru zilnic ce se încadrează în nivelul de toleranță, prin raportarea procentului de 5% la alocarea finală din punctele de intrare sau de ieșire în/din Sistemul național de transport al gazelor naturale, a demonstrat că acesta contribuie la reducerea expunerii financiare a utilizatorilor de rețea în ceea ce privește contravaloarea dezechilibrelor înregistrate, stimulând, în același timp, utilizatorii de rețea să caute să își mențină starea propriilor protofolii cât mai aproape de starea de echilibru, inclusiv prin efectuarea de tranzacții în cursul zilei de livrare,
- faptul că, din analiza metodologiei de calcul al tarifelor de dezechilibru zilnic bazată pe derivarea prețului aplicabil din indicatori ai prețului de piață propusă în cadrul Raportului, s-a constatat că aceasta urmărește principiile generale referitoare la determinarea prețului aplicabil prevăzute la art. 22 din Regulament, vizând aplicarea prețului marginal de vânzare și a prețului marginal de cumpărare pentru acele cantități de gaze naturale aferente dezechilibrului zilnic reprezentând diferența dintre cantitatea totală de dezechilibru zilnic și cantitatea de dezechilibru zilnic ce ar corespunde nivelului de toleranță de 5%,
- faptul că prețurile aplicabile în situația înregistrării unor dezechilibre sunt prețuri de piață, transparente, determinate pe baza prețurilor aferente tranzacțiilor încheiate în Punctul Virtual de Tranzacționare sau în cadrul piețelor centralizate de gaze naturale din România, ceea ce creează premisele dezvoltării acestor piețe și a gradului de lichiditate a acestora,
- faptul că, în Raport este precizată doar perioada în care platforma de echilibrare ar urma să fie disponibilă, dar nu și calendarul detaliat al activităților avute în vedere pentru realizarea și operaționalizarea acesteia, ceea ce conduce la necesitatea impunerii unui termen de comunicare a acestui calendar către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, în vederea urmăririi implementării la termen a activităților propuse, mai ales în contextul în care măsurile provozorii menționate în raport vizează în mod explicit doar anul gazier 2015-2016,
- faptul că diversitatea regimurilor de echilibrare aplicate în statele învecinate României, respectiv, regimuri de echilibrare deplin conforme cu cel prevăzut de Regulament, cum este cazul Ungariei, regimuri de echilibrare ce au la bază aplicarea de măsuri provozorii, cum este cazul Bulgariei, precum și regimuri de echilibrare neconforme, la acest moment, cu cel prevăzut de Regulament, cum este cazul

Republicii Moldova, Serbiei și Ucrainei, face dificilă armonizarea regimului de echilibrare din România cu regimurile de echilibrare din statele învecinate.

- faptul că, în contextul amintit în antecedentă, prin gradul său de conformare la cerințele Regulamentului, Raportul contribuie, cel puțin la nivelul cadrului de reglementare, la armonizarea regimului de echilibrare aplicabil în condițiile măsurilor provizorii propuse cu regimul de echilibrare prevăzut de Regulament, asigurând condițiile necesare pentru o mai mare flexibilitate a fluxurilor de gaze naturale între România și Statele Membre învecinate, pentru facilitarea schimburilor comerciale cu gaze naturale între zonele de echilibrare adiacente și pentru integrarea pieței României în piața unică europeană,
- faptul că, analiza Raportului arată că acesta nu cuprinde prevederi discriminatorii, nivelul de toleranță și modalitatea de calcul al tarifelor de dezechilibru urmând a fi aplicate, în aceeași manieră, tuturor utilizatorilor de rețea,
- faptul că atât contractul de transport prin conducta de transport Isaccea I – Negru Vodă I, încheiat în baza Convenției Interguvernamentale din 29.11.1970 între Guvernele României și Bulgariei, cât și Convenția Interguvernamentală din 29.12.1986 între Guvernele României și U.R.S.S. în baza căreia a fost încheiat contractul de transport prin conducta de transport Isaccea II – Negru Vodă II, încetează la data 1 ianuarie 2017, dată de la care regimul aplicabil celor două conducte va fi în întregime guvernat de prevederile reglementărilor europene,
- necesitatea actualizării periodice a Raportului, a evaluării activității de echilibrare desfășurată în baza acestuia în perioada anterioară primei actualizări, a prezentării măsurilor provizorii propuse spre aplicare în anul gazier următor, precum și a precizării modului în care urmează a fi aplicate prevederile Regulamentului la nivelul conductelor de transport Isaccea I – Negru Vodă I și Isaccea II – Negru Vodă II, după data de 1 ianuarie 2017.

În temeiul:

- art. 46 alin. (4) din Regulamentul (UE) nr. 312/2014 al Comisiei din 26 martie 2014 de stabilire a unui cod de rețea privind echilibrarea rețelelor de transport de gaz,
- art. 5 alin. (1) lit. d) și art. 10 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următoarea

DECIZIE

Art. 1. – Se aprobă Raportul Societății Naționale de Transport Gaze Naturale „Transgaz” S.A. Mediaș privind punerea în aplicare a măsurilor provizorii, conform prevederilor Regulamentului (UE) nr. 312/2014 al Comisiei din 26 martie 2014 de stabilire a unui cod de rețea privind echilibrarea rețelelor de transport de gaz.

Art. 2. – În termen de cel mult 10 zile de la data comunicării prezentei decizii, Societatea Națională de Transport Gaze Naturale „Transgaz” – S.A. Mediaș are obligația de a elabora și prezenta Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, în vederea avizării, contractele-tip de vânzare și de cumpărare a gazelor naturale de echilibrare prevăzute la Capitolul 2.6. – “Rolul OTS în echilibrarea fizică a SNT” din Raport.

Art. 3. – În termen de cel mult 45 zile lucrătoare de la data comunicării prezentei decizii, Societatea Națională de Transport Gaze Naturale „Transgaz” – S.A. Mediaș are obligația de a prezenta Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei următoarele:

- a) descrierea detaliată a acțiunilor, și calendarul aferent acestora, pe care intenționează să le întreprindă pentru a garanta respectarea criteriilor prevăzute de Regulament, cel puțin în cadrul unei platforme de tranzacționare, până la data de 16 aprilie 2019, prevăzută în Raport pentru eliminarea măsurilor provizorii propuse;
- b) calendarul detaliat al activităților avute în vedere pentru realizarea și operaționalizarea platformei de echilibrare prevăzută la Capitolul 4 – “Eliminarea măsurilor provizorii” din Raport.

Art. 4. – Până la data de 15 iunie 2016, Societatea Națională de Transport Gaze Naturale „Transgaz” – S.A. Mediaș are obligația de a transmite Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, în vederea aprobării, versiunea actualizată a Raportului, cuprinzând o evaluare a activității de echilibrare desfășurată în perioada 1 decembrie 2015 – 1 iunie 2016, măsurile provizorii propuse spre aplicare în anul gazier 2016-2017, precum și modul în care urmează a fi aplicate prevederile Regulamentului (UE) nr. 312/2014 al Comisiei din 26 martie 2014 de stabilire a unui cod de rețea privind echilibrarea rețelelor de transport de gaz la nivelul conductelor de transport Isaccea I – Negru Vodă I și Isaccea II – Negru Vodă II, începând cu data de 1 ianuarie 2017.

Art. 5. – Prezenta decizie se comunică Societății Naționale de Transport Gaze Naturale „Transgaz” S.A. Mediaș și se publică, împreună cu Raportul în limba română și în limba engleză, pe pagina de internet a acesteia, în termen de maximum 3 zile lucrătoare de la data primirii acesteia.

Art. 6. – Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei notifică prezenta decizie Agenției pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei și Comisiei Europene.

Art. 7. – Societatea Națională de Transport Gaze Naturale „Transgaz” – S.A. Mediaș duce la îndeplinire prevederile prezentei decizii. Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei duce la îndeplinire prevederile art. 6 din decizie, iar direcțiile de specialitate din cadrul autorității urmăresc respectarea acestora.

Președintele

Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei

Niculae Havrileț

